

Унитарни патентни пакет

Како да Европа постане
атрактивнија за иновације и
инвеститоре

јун 2023.

The Unitary Patent

will boost Europe's competitiveness by supplementing and strengthening the existing centralised European patent granting system. Together with the Unified Patent Court, it will provide users with a cost-effective option for patent protection and dispute settlement across Europe and so stimulate research, development, and investment in frontier technology. This is a vital step towards the realisation of an EU single market for technology.

Унитарни патент

Ће унапредити конкурентност Европе тако што ће допунити и ојачати постојећи централизован систем признавања европских патената. Заједно са Јединственим патентним судом корисницима пружа исплативу опцију за заштиту патената и решавање спорова широм Европе и на тај начин подстиче истраживање, развој и улагања у нова технолошка достигнућа. Реч је о кључним корацима у правцу достизања јединственог тржишта нових технологија у ЕУ.

The EPO and the currently fragmented patent system after grant in Europe

As the patent office for Europe, the European Patent Office (EPO) supports innovation, competitiveness and economic growth across Europe. The EPO is not an EU institution but a separate intergovernmental institution set up on the basis of the European Patent Convention (EPC).

The EPO centrally examines and grants European patents for the 39 EPC contracting states, which include not only all the EU Member States but a number of non-member states too. This saves inventors the costs of parallel patent applications at several national patent offices and at the same time ensures a high quality of granted patents.

However, the granted European patent is not a unitary right but instead a bundle of national patents, meaning it has to be validated and maintained individually in each country in which it is to take effect. This process can be cumbersome and expensive as the patent documents may have to be translated into other languages, national validation and renewal fees have to be paid individually and the costs of hiring local attorneys and service providers in the various countries add up.

This process can be cumbersome and expensive, fees have to be paid and the costs in the various countries add up.

ЕЗП и фрагментирани европски патентни систем након признања

Као патентни завод надлежан за Европу, Европски завод за патенте (ЕЗП) подржава иновације, конкурентност и економски раст широм Европе. ЕЗП није институција ЕУ, већ посебна међувладина институција успостављена на основу [Конвенције о европском патенту \(КЕП\)](#).

ЕЗП централизовано испитује и признаје европске патенте за [39 држава уговорница КЕП](#), које осим свих држава чланица ЕУ укључују и одређени број држава које нису чланице. На тај начин проналазачи могу уштедети трошкове подношења паралелних патентних пријава у више националних завода за патенте, а истовремено се осигурава висок квалитет признатих патената.

Међутим, признати европски патент није унитарно право, већ скуп националних патената, што подразумева да се мора појединачно потврдити и одржавати у свакој држави у којој треба да ступи на снагу. Овај процес може бити компликован и скуп јер може захтевати превођење патентне документације на друге језике, појединачно плаћање такси за национално признање и одржавање, а на све то се надовезују и трошкови ангажовања локалних заступника и пружалаца услуга у различитим државама.

Овај процес може бити компликован и скуп, неопходно је платити таксе, а трошкови у различитим државама се надовезују.

УНИТАРНИ ПАТЕНТНИ ПАКЕТ

КАКО ДА ЕВРОПА ПОСТАНЕ АТРАКТИВНИЈА ЗА ИНОВАЦИЈЕ И ИНВЕСТИТОРЕ

различитим законским захтевима, посебно када је реч о роковима. Уместо тога, власници унитарног патента сада ЕЗП плаћају само једну таксу за одржавање, у једној валути, и у складу са јединственим режимом у погледу рокова и прихватљивих начина плаћања. На тај начин не само да цео процес постаје знатно једноставнији, већ се и ствара простор за велике уштеде трошкова пошто су носиоци патената сада у могућности да након признања сами управљају патентима.

Штавише, захтеви за унитарне патенте су потпуно бесплатни, односно ЕЗП не наплаћује никакве таксе за подношење захтева, испитивање или регистрацију. Износ таксе за одржавање унитарног патента је утврђен на нивоу који је веома атрактиван и приступачан за предузећа: укупни трошкови његовог одржавања за првих десет година, колико је просечно трајање европског патента, биће мањи од 5.000 евра.

The Unitary Patent: simpler and broader patent protection at a lower cost

The Unitary Patent will streamline these procedures by creating a single system for obtaining patent protection for the entire territory of the EU member states participating in the system more simply and cheaply.

The centralized post-grant procedure of the UPP will be supplemented by a centralized post-grant procedure instead of existing their national patent or several states individually. Applicants will be able to obtain a Unitary Patent by filing a single request with the EPO, which will act as a one-stop shop also managing the centrally administering the Unitary Patent and the related fee payments. This will significantly cut down on the legal and court workload. Today's fragmented post-grant system means paying off fees in several different currencies and in different currencies to different national patent offices, which also have different legal requirements, especially in terms of time limits. Unitary Patent proprietors will instead pay the EPO a single amount in a single currency and under a single regime of law costs and related payment methods. This will not only make the process much simpler but also speed up potential for smaller costs savings as proprietors will now be able to take care of all the post-grant administration for themselves.

When it comes to registration fees, the Unitary Patent will be subject to a single, simplified registration fee. Expenses for registration fees will be payable to the EPO by the applicant. The national fee for a Unitary Patent has also been set at a very attractive and business-friendly level. The total cost of maintaining it for the first ten years, which is the average lifespan of a patent granted by the EPO, will be less than EUR 5,000.

Registration fees for the Unitary Patent

Country	Registration fee	Publication fee	Total fee
Austria	€ 20	€ 100	€ 120
Belgium	€ 20	€ 100	€ 120
France	€ 20	€ 100	€ 120
Germany	€ 20	€ 100	€ 120
Italy	€ 20	€ 100	€ 120
Spain	€ 20	€ 100	€ 120
Sweden	€ 20	€ 100	€ 120
Denmark	€ 20	€ 100	€ 120
Finland	€ 20	€ 100	€ 120
Poland	€ 20	€ 100	€ 120
Czechia	€ 20	€ 100	€ 120
Slovakia	€ 20	€ 100	€ 120
Slovenia	€ 20	€ 100	€ 120
Lithuania	€ 20	€ 100	€ 120
Latvia	€ 20	€ 100	€ 120
Estonia	€ 20	€ 100	€ 120
Cyprus	€ 20	€ 100	€ 120
Malta	€ 20	€ 100	€ 120
UK	€ 20	€ 100	€ 120

The Unitary Patent will cover all the following 18 European Member States: Austria, Belgium, France, Germany, Italy, Spain, Sweden, Denmark, Finland, Poland, Slovenia, Slovakia, Czechia, Lithuania, Latvia, Estonia, Cyprus, Malta, UK.

For more information about the cost of a Unitary Patent, as compared with separate patents that do not have existing national counterparts in the "Home" European patent system, see the EPO website.

Унитарни патент – једноставнија и шира патентна заштита уз ниже трошкове

Унитарни патент отклања претходно наведене недостатке тако што проналазачима омогућава да једноставније и јефтиније стекну униформну патентну заштиту за целокупну територију држава чланица ЕУ које учествују у овом систему.

Централизован поступак пре признања европског патента сада је допуњен централизованим поступком након признања: уместо да појединачно потврђују свој европски патент у неколико држава, носиоци патента сада могу добити унитарни патент подношењем само једног захтева ЕЗП, који делује по принципу „све на једном месту“ и надлежан је за централно управљање унитарним патентима и уплатама повезаних такси. На тај начин се значајно поједностављују административне процедуре и смањују пратећи трошкови. Фрагментирани систем након признања подразумева плаћање различитих такси за одржавање, у погледу износа и валуте, различитим националним заводима за патенте који подлежу

Таксе за одржавање унитарног патента

-	-	11. година	€ 1 460
2. година	€ 35	12. година	€ 1 775
3. година	€ 105	13. година	€ 2 105
4. година	€ 145	14. година	€ 2 455
5. година	€ 315	15. година	€ 2 830
6. година	€ 475	16. година	€ 3 240
7. година	€ 630	17. година	€ 3 640
8. година	€ 815	18. година	€ 4 055
9. година	€ 990	19. година	€ 4 455
10. година	€ 1 175	20. година	€ 4 855

* Доплата за кашњење у плаћању таксе за одржавање = 50% закаснеле таксе за одржавање (правило 2(1), тачка 2, ПТаксеУПЗ)

** Смањење таксе за одржавање од 15% у случају лиценце права (правило 12(1) ПУЗ, правило 3 ПТаксеУПЗ)

За више информација о трошковима унитарног патента у поређењу са еквивалентном заштитом у само четири водеће европске државе према „класичном“ европском патентном систему, видети [веб-сајм ЕЗП](#).

Иако унитарни патент има потенцијал да на крају обухвати све државе чланице ЕУ, од почетка примене новог система заштита је доступна за 17 држава. Остале државе могу се придружити у будућности. Да би биле обухваћене унитарним патентом, неопходно је да државе чланице ЕУ учествују у ближој сарадњи (до сада се прикључило 25 држава) и ратификују Споразум о Јединственом патентном суду (СЈПС).

Од почетка примене новог система унитарни патент обухвата следећих 17 држава: Аустрију, Белгију, Бугарску, Данску, Естонију, Финску, Француску, Немачку, Италију, Летонију, Литванију, Луксембург, Малту, Холандију, Португал, Словенију, Шведску.

КАКО ДА ЕВРОПА ПОСТАНЕ АТРАКТИВНИЈА ЗА ИНОВАЦИЈЕ И ИНВЕСТИТОРЕ примењивати одређени изузеци у прелазном периоду који траје до 31. маја 2030. године). Специјализовани ЈПС представља нови ефикасан механизам за потврђивање и оспоравање патената, што је од заједничког интереса за проналазаче, трећа лица и ширу јавност. Носиоци патената су сада у могућности да ефикасније докажу валидност својих патената, док трећа лица и шира јавност могу да траже поништај европских и унитарних патената у једном централизованом поступку. На тај начин се ставља тачка на паралелне спорове око истог патента у различитим земљама и значајно смањују судски трошкови. Поред тога, ЈПС доприноси јачању правне сигурности отклањањем ризика од опречних одлука националних судова и усклађивањем судске праксе у овој области.

Јединствени патентни суд (ЈПС) – централизовано спровођење судских одлука и већа правна сигурност

Спровођење судских одлука такође постаје знатно једноставније. Раније су национални судови имали искључиву надлежност над патентним споровима. На пример, поступак за поништај европских патената било је неопходно покренути пред националним судовима, с тим што је одлука сваког суда имала дејство искључиво на територији државе под његовом надлежношћу. Понекад је било неопходно водити паралелне спорове у различитим државама чланицама, а резултирајућа фрагментираност није била само скупа и изузетно сложена за све стране, већ је са собом носила и ризик од опречних одлука националних судова.

Нови [Јединствени патентни суд \(ЈПС\)](#) успоставља униформан, специјализован и ефикасан оквир за решавање патентних спорова на европском нивоу. Као наднационални суд основан у складу са међународним уговором, тј. СЈПС, ЈПС је надлежан за спорове, укључујући тужбе за повреду и поништај, који се односе на унитарне патенте, али и на европске патенте (иако ће се у њиховом случају

постојећег стандарда патентне заштите има потенцијал да на нивоу ЕУ доведе до годишњег раста трговинске размене од 2% (14,6 милијарди евра) и повећања прилива СДУ у ове гране од 15% (ЕУР 1,8 милијарди).

Поред тога, широка територијална заштита коју обезбеђује унитарни патент олакшаће прекогранични трансфер технологије и сарадњу између европских земаља. Централни регистар који садржи информације о правном статусу преноса унитарних патената и лиценци – укључујући лиценце права – помоћи ће да се успостави ефикасно тржиште за трансфер технологије у државама чланицама учесницама. Тржиште нових технологија такође ће постати инклузивније: олакшаће се трансфер технологије и научно-истраживачка сарадња са лицима из држава у којима су у досадашњем периоду европски патенти били ретко потврђивани. Најзад, на трансфер технологије ће позитивно утицати и умањење такси за одржавање на које ће носиоци патената који дају лиценце имати право.

Према истраживању, усаглашавање држава ЕУ у погледу примене најбољег постојећег стандарда патентне заштите има потенцијал да на годишњем нивоу доведе до раста трговинске размене од 2% и повећања прилива СДУ од 15%.

Подстицај за трговину и инвестиције

Добро је познато да гране индустрије које су доминантно засноване на коришћењу права интелектуалне својине, а посебно патената, дају већи допринос БДП и спољнотрговинској размени. Међутим, њихов допринос трговинској размени и токовима страних директних улагања (СДУ) између држава ЕУ још увек је ограничен, што указује да постоји неискоришћени потенцијал када је у питању достизање јединственог тржишта нових технологија у ЕУ. Нема сумње да фрагментираност претходног европског патентног система ограничава проток патентираних проналазака између држава ЕУ. Већина европских патената призната је само у малом броју држава чланица ЕУ како би се уштедели трошкови њиховог потврђивања и одржавања.

Очекује се да ће усклађивање патентне заштите које доноси унитарни патент имати позитиван утицај на трговинску размену и токове страних директних улагања (СДУ) у гранама индустрије заснованим на интелектуалној својини и технолошки интензивним гранама. Према резултатима истраживања које је ЕЗП спровео у сарадњи са Универзитетом Колорадо Болдер и Лондонском школом економије, усаглашавање држава чланица ЕУ у погледу примене најбољег

своје пословање и уђу на нова тржишта, у зависности од успеха производа или нових пословних могућности на другим тржиштима ЕУ. Унитарни патент научно-истраживачким институцијама такође обезбеђује широку заштиту перспективних проналазака у раној фази, олакшавајући склапање прекограничних партнерстава и трансфер технологије са њеним сазревањем.

Фрагментирани систем, због свих својих сложених процедура и потенцијалне потребе за вођењем паралелних спорова у више јурисдикција, практично онемогућава да се мали субјекти ефикасно носе са патентним споровима, било да су у позицији подносиоца тужбе или туженог. Смањени трошкови судских спорова пред ЈПС утичу на то да приступ правосуђу и спровођење патентне заштите више не зависе од финансијске моћи.

Поред тога, успостављен је систем накнада трошкова и смањења такси за оне са ограниченим ресурсима. Физичка лица, МСП, непрофитне организације, универзитети и јавне научно-истраживачке организације који успешно поднесу пријаву на службеном језику ЕУ који није енглески, француски или немачки имају право на паушалну накнаду од 500 евра по основу трошкова превођења.

Што је још важније, износ такси ЈПС је фиксан да би се успоставила одговарајућа равнотежа између адекватног доприноса странака покривању судских трошкова и принципа права на правично суђење. На пример, правилник о судским таксама предвиђа мере на основу којих МСП плаћају таксу по умањеној стопи од само 60%. Додатно, ако МСП достави основан доказ да износ прописаних судских такси угрожава његово економско постојање, ЈПС може делимично или у потпуности надокнадити износ ових такси. Да би додатно смањио ризик вођења судског спора, ЈПС такође може поставити горњу границу надокнадивих трошкова који се плаћају страни која је успела у спору уколико они могу угрозити економско постојање стране која је изгубила.

МСП и стартапи ће бити у бољој позицији при доношењу одлука да ли и када да прошире своје пословање и уђу на нова тржишта.

Вишеструке предности за предузећа, а посебно МСП, стартапе и универзитете

Нови унитарни патентни систем доноси бројне предности за подносиоце пријава, нарочито оне који располажу ограниченим ресурсима, као што су мала и средња предузећа (МСП), стартапи и универзитети, а од којих у великој мери зависи будућност европске привреде.

Права интелектуалне својине су од кључне помоћи овим малим привредним субјектима приликом пласирања нових технологија на тржиште. Омогућавају им да остваре користи од своје креативности, инвентивности и улагања, и тако подстичу будућа улагања и иновације.

Бројна мала предузећа која су у прошлости користила патенте претежно су се ослањала на национална права. Због тога су на крају често остајала без икакве ефикасне заштите својих проналазака у Европи или са заштитом само у малом броју држава. Унитарни патентни систем уклања бирократске и финансијске препреке са којима се ови мали субјекти суочавају при пласману својих проналазака на тржишту ЕУ и омогућава да се лакше такмиче са својим конкурентима. МСП и стартапи који региструју унитарни патент биће у бољој позицији приликом одлучивања да ли и када да прошире

Када је почела примена новог система?

Нови унитарни патентни систем ступио је на снагу **1. јуна 2023. године**, када је и Јединствени патентни суд почео са радом.

„Обавештење о ауторским правима и одрицању од одговорности: овај материјал је приредио, превео и/или адаптирао Завод за интелектуалну својину Републике Србије уз подршку Европског завода за патенте („ЕЗП“). ЕЗП не гарантује да нема грешака или пропуста и одриче се сваке одговорности у вези са његовом поузданошћу или његовим коришћењем/немогућношћу коришћења и евентуалном штетом која из тога проистекне, губитком података, добити или прихода. За потребе цитирања, погледајте оригиналну верзију која је доступна на: www.epo.org“

Објавио и приредио:

Европски завод за патенте

© ЕРО јун 2023.

epo.org/unitary

Одговоран за превод:

Завод за интелектуалну својину Републике Србије

Адреса:

Кнегиње Љубице 5, 11158 Београд, Република Србија

Тел.:

+381 11 202 58 00

E-mail:

info.eic@zis.gov.rs